

השפעה כלכלית וחברתית של בנק הפועלים על המשק הישראלי בשנת 2018

עיקרי תוצאות המחקר

חן הרצוג, כלכלן ראשי ושותף BDO

בקרה אקדמית מקצועית של ד"ר יורם עדה מאוניברסיטת תל אביב

השפעה כלכלית וחברתית של בנק הפועלים בשנת 2018 נמדדה ב-3 רבדים

אשראי מייצר ערך

- ◀ הגדלת הפעילות הכלכלית במשק בעקבות מתן אשראי לעסקים קטנים ובינוניים.
- ◀ ההשפעה על הסביבה באמצעות אשראי שניתן על ידי הבנק לפרויקטים המקדמים קיימות סביבתית.

ההשפעה של התרומה החברתית

- ◀ ההשפעה הכלכלית הכוללת של התרומה הכספית למטרות חברתיות שנתן הבנק בחמש השנים האחרונות.

ההשפעה על כלכלת ישראל

- ◀ ההשפעה הכלכלית הישירה, הנובעת והכוללת של הבנק על התוצר והתעסוקה בישראל.
- ◀ התרומה של פעילות הבנק להכנסות הלאומיות ממיסים.
- ◀ תרומת פעילות הבנק לקידום הפריפריה

ההשפעה הכלכלית של בנק הפועלים

מתודולוגיה

בחינת ההשפעה הכלכלית של בנק הפועלים על המשק הישראלי בשנת 2018 מתבססת על מודל תשומה-תפוקה אשר פותח על ידי הכלכלן זוכה פרס הנובל וסילי לאונטיץ'. מתודולוגיה זו היא המקובלת והנפוצה ביותר בארץ ובעולם לבחינת ההשפעות הנובעות והכוללות של חברות וענפים על הכלכלה.

האומדן מתבסס על מטריצות תשומה/תפוקה של הלמ"ס ל-70 ענפי המשק שהותאמו לשנת 2018 במתודולוגיית RAS, נתוני בנק הפועלים ועיבודי BDO.

התרומה הכלכלית של פעילות הבנק לקידום החברה והסביבה

מתודולוגיה

בנוסף להשפעה הכלכלית של הפעילות העסקית של בנק הפועלים, בחן המחקר את ההשפעות הכלכליות של פעילויות הבנק לקידום החברה והסביבה בישראל, בדגש על תרומתו לקידום הפריפריה, לצמיחת העסקים הקטנים והבינוניים במשק, וכן התרומה הנובעת ממימון פרויקטים המקדמים קיימות סביבתית.

אומדן ההשפעה המשקית של התרומות הכספיות של הבנק למטרות חברתיות נערך אף הוא על פי מתודולוגיית מודל תשומה-תפוקה, והוא מאפשר להעריך את ההשפעה הכוללת על כלכלת ישראל של תרומות אלו מעבר לערך הכספי הישיר שלהן.

ההשפעה על כלכלת ישראל

אשראי
מייצר ערך

ההשפעה של
התרומה החברתית

ההשפעה על
כלכלת ישראל

1.5%

חלקו של הבנק בתמ"ג

92% מההשפעה הישירה של הבנק
נשארת בישראל ומהווה תרומה הן
לתוצר המקומי והן לתוצר הלאומי

19.5

מיליארד ש"ח
ההשפעה הכוללת על
התמ"ג

ההשפעה הכלכלית של בנק הפועלים על כלכלת ישראל

ההשפעה הכוללת

51,500

מועסקים
ההשפעה הכוללת על
התעסוקה בישראל

3.5

מיליארד ש"ח
תשלומי מיסים*

0.9%

מההכנסות הלאומיות ממיסים**

בסיס הנתונים לחישוב - דוחות בנק הפועלים סולו לשנת 2018 ונתונים מהבנק.

* תשלומי מיסים הינם מתוך התרומה הישירה של הבנק לתוצר.

** כולל את הכנסות המדינה ממיסים, הכנסות ארנונה של רשויות מקומיות, וגביה מהציבור של דמי ביטוח לאומי ומס בריאות על ידי מוסד ביטוח לאומי.

השפעת בנק הפועלים על התוצר בשנת 2018 (מיליארדי ש"ח)

השפעה ישירה

ההשפעה של בנק הפועלים עצמו על התוצר (רווח נקי בתוספת הוצאות פחת + הוצאות שכר + מיסים)

השפעה נובעת

השפעה ישירה + ההשפעה על התוצר הנוצרת על ידי הספקים של הבנק ומכלול הספקים של הספקים של הבנק.

השפעה כוללת

השפעה נובעת + השפעת הצריכה הפרטית של עובדי הבנק ועובדי ספקיו, על התוצר במשק.

ההשפעה על התעסוקה במשק

תעסוקה במונחי משרה מלאה

עובדי הבנק

9,000

עובדים*

עובדי הבנק, והתרומה לתעסוקת ספקים וקבלנים של הבנק

19,500

עובדים

סך התרומה

לתעסוקה בישראל**

51,500

עובדים

* כולל כוח אדם חיצוני המועסק בבנק
 ** עובדי הבנק + עובדי הספקים והקבלנים של הבנק + התעסוקה הנוצרת בעקבות רכישות עובדי הבנק ועובדי ספקיו

התרומה להכנסות הלאומיות ממיסים

סה"כ תשלום מיסים של הבנק **3,547** מיליון ש"ח

מיסי הכנסות
העובדים*

736

מיליון ש"ח

מיסים עירוניים

243

מיליון ש"ח

ביטוח לאומי
ומס שכר

631

מיליון ש"ח

מס חברות

1,937

מיליון ש"ח

סך תשלומי המיסים של הבנק מהווים כ- **0.9%**
מההכנסות הלאומיות ממיסים** בשנת 2018

* מס הכנסה, ביטוח לאומי ומס בריאות בגין הכנסות עובדי הבנק.

** כולל את הכנסות המדינה ממיסים, הכנסות ארנונה של רשויות מקומיות, וגביה מהציבור של דמי ביטוח לאומי ומס בריאות על ידי מוסד ביטוח לאומי.

תרומה חברתית לקידום הפריפריה ב-5 השנים האחרונות

- ◀ 45.3 מיליון ₪ השקעה בפרויקטים חברתיים לקידום הפריפריה.
- ◀ אומדן ההשפעה הכלכלית הכוללת של פרויקטים אלה על המשק:
- ◀ **השפעה כוללת של 137 מיליון ש"ח על ההכנסות**
- ◀ **השפעה כוללת של 81 מיליון ש"ח על התמ"ג**

הכללה פיננסית לפריפריה

- ◀ 101 סניפים בפריפריה המהווים 45% מסך סניפי הבנק
- ◀ 342 בנקטים בפריפריה המהווים 45% מסך הבנקטים של הבנק

תעסוקה בפריפריה

- ◀ 2,830 עובדים גרים בפריפריה, המהווים 34% מעובדי הבנק
- ◀ לבנק 423 ספקים בפריפריה המהווים 18% מסך ספקי הבנק
- ◀ השכר הממוצע של עובד בנק בפריפריה גבוה ב-63% מהשכר הממוצע במשק

ההשפעה של התרומה החברתית

אשראי
מייצר ערך

ההשפעה של
התרומה החברתית

ההשפעה על
כלכלת ישראל

סיכום ההשפעה הכוללת של התרומה הכספית של הבנק למטרות חברתיות

ההשפעה של
התרומה
החברתית

סך התרומה הכספית הישירה של הבנק
למטרות חברתיות **בחמש השנים האחרונות:**

193 מיליון ש"ח

ההשפעה הכוללת של התרומות
החברתיות הכספיות של הבנק:

352

מיליון ש"ח
**השפעה על
ההכנסה**

675

מיליון ש"ח
**השפעה על
התמ"ג**

באמצעות הענקת תרומות כספיות למטרות חברתיות,
מגדיל הבנק את סך ההכנסות בענף הכלכלי אליו
שייכת הפעילות החברתית.

לפי מודל תשומה-תפוקה עליו מבוסס דוח זה, להגדלת
סך ההכנסות בענף מסוים השפעה כוללת על המשק.

חישוב ההשפעה הכוללת של התרומות הכספיות שניתנו
התבסס על תקופת זמן של חמש שנים ובחן את ההשפעה
הכוללת על מישור התוצר ועל מישור ההכנסות במשק.

אשראי מייצר ערך

אשראי
מייצר ערך

השפעה של
התרומה החברתית

השפעה על
כלכלת ישראל

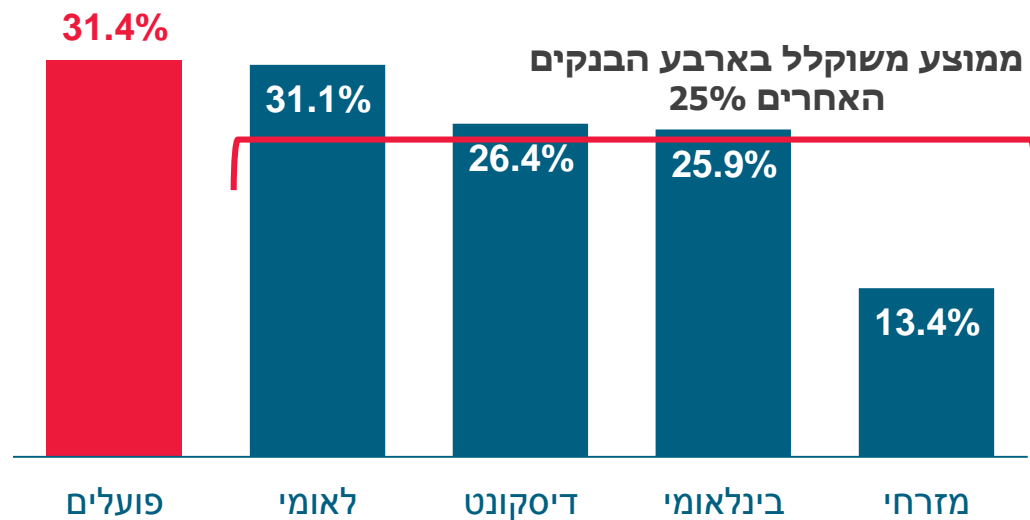
בנק הפועלים מוביל באשראי לעסקים קטנים ובינוניים

בנק הפועלים, מספק אשראי לעסקים קטנים ובינוניים בהיקף של **95** מיליארד ש"ח, לעומת ממוצע של **44** מיליארד ש"ח בבנקים האחרים.

בבחינת אחוז מסך התיק האשראי, בנק הפועלים מספק אשראי לעסקים קטנים ובינוניים* הגבוה ב- **6.8%** מממוצע הבנקים האחרים

תוספת אשראי של **20.35** מיליארד ש"ח** לעסקים קטנים ובינוניים

שיעור אשראי לעסקים קטנים ובינוניים מסך האשראי של כל בנק

עיבוד BDO לדוחות הבנקים לשנת 2018, ולנתוני דוח משרד הכלכלה למצב העסקים הקטנים והבינוניים בישראל לשנת 2018 * הגדרת עסקים קטנים ובינוניים לפי גישת מגזרים פיקוחיים ** חושב מסך האשראי של הבנק

התרומה למשק בעקבות תוספת האשראי של הבנק לעסקים קטנים ובינוניים

תוספת האשראי שבנק הפועלים נתן
לעסקים קטנים ובינוניים הובילה
לפעילות כלכלית משמעותית במשק:

66.2

מיליארד ש"ח
תוספת הכנסות של
עסקים קטנים ובינוניים

24.8

מיליארד ש"ח
תוספת לתוצר מעסקים
קטנים ובינוניים

160,500

מועסקים
תוספת לתעסוקה
בעסקים קטנים ובינוניים

מתוך ניתוח השפעת שקל אשראי על כל מדד

אצל **54.4%** מהעסקים הקטנים והבינוניים קיים
צורך להגדלת היקף האשראי*

סך האשראי הנדרש על ידי עסקים אלה
עומד על **127.4** מיליארד ש"ח*

תוספת האשראי שניתן על ידי בנק הפועלים
סייעה להפחתת הביקוש לאשראי של עסקים
קטנים ובינוניים ב-**13.8%****

* עיבוד BDO לדוחות הבנקים, ולנתוני דוח משרד הכלכלה למצב העסקים הקטנים והבינוניים בישראל לשנת 2018. ניתוח BDO של נתוני סקר שערכה הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בתחילת שנת 2018, מעלה כי קיימים כ-279.3 אלף עסקים קטנים ובינוניים אשר העידו על צורך להגדיל את היקף האשראי שלה. סך היקף האשראי הנדרש הינו כ-127 מיליארד ש"ח.
** שיעור תוספת האשראי של הבנק מהצורך הקיים באשראי.

ההשפעה על הסביבה באמצעות מימון אנרגיות מתחדשות

כאשר יושלמו פרויקטי האנרגיות המתחדשות שהבנק מימן הם יובילו להפחתת פליטות פחמן דו-חמצני בסך **400 אלף טון בשנה*** שהם 1.1% מסך הפליטות מייצור חשמל בישראל בשנת 2018

החיסכון הכלכלי שייווצר בעקבות הפחתת הפליטות נאמד **בכחצי מיליארד ש"ח****

*מיוחס רק לחלקו של הבנק הנובע מהאשראי שהבנק נתן לפרויקטים.
**ערך נוכחי נקי של שווי הפחתת הפליטות ב-20 שנה בריבית היוון של 7%.

7. נספחים

סך התרומה
הישירה של בנק
הפועלים לתוצר
בשנת 2018 עמדה
על כ-

9.2

מיליארד ש"ח

מיליוני ש"ח	
3,602	רווח*
3,700	עלות השכר**
1,937	מיסים
9,239	סה"כ ערך מוסף מקומי ישיר

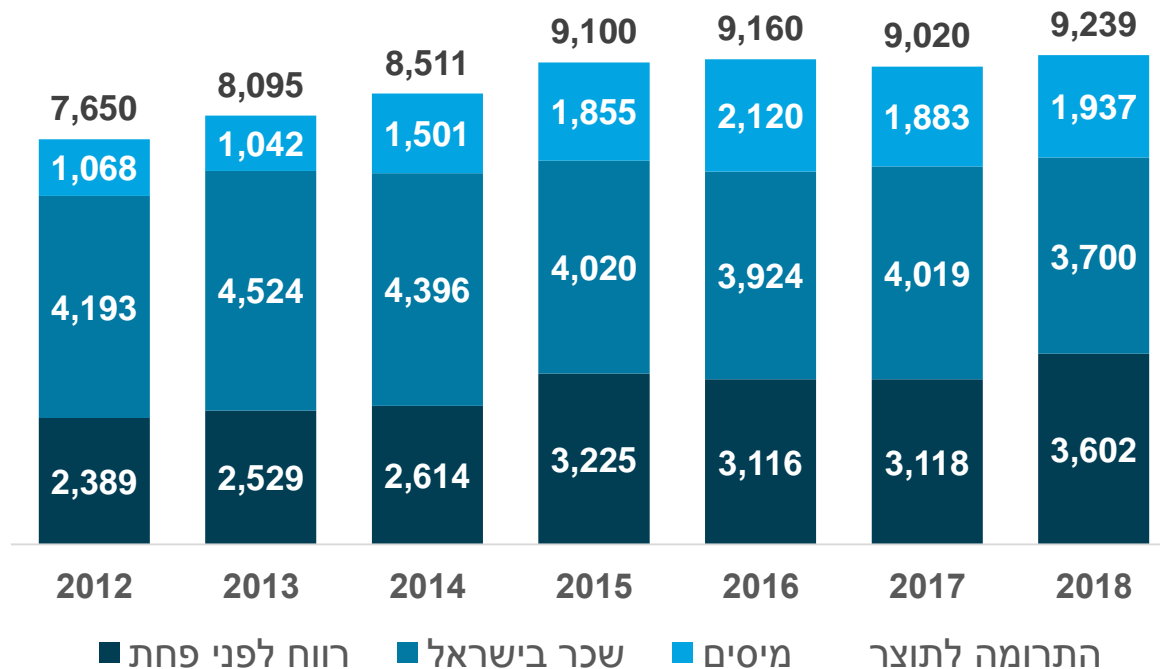
* רווח לאחר מיסים בתוספת הוצאות פחת
** עלות השכר של הבנק בישראל (בניכוי שכר עובדים בחו"ל)

התפתחות השפעת הבנק על התל"ג

ההשפעה על כלכלת ישראל

מיליוני ש"ח

מקור: דוחות כספיים של בנק הפועלים

* ההפחתה של שכר עובדים בחו"ל בהנחה של יחס שכר עובדים בחו"ל לפי ממוצע שנים 2017 ו-2018

פירוט ההשפעה הנובעת של הבנק וספקי הבנק

השפעה על התעסוקה (מס' משרות)	השפעה על התוצר (מיליוני ₪)	
8,967	9,239	התרומה הישירה של הבנק
1,496	557	בינוי, נדל"ן ואחזקת מבנים ונכסים
3,267	719	כוח אדם, שירותים מקצועיים וייעוץ
3,086	1,506	צורכי משרד, דפוס ודיוור
238	47	תחבורה, הובלה ומשלוח מאובטח
845	156	אחר
1,586	235	פרויקטים, רכש ותחזוקה של טכנולוגיה, תשתיות ותקשורת
19,486	12,459	סה"כ השפעה

תודה רבה

חן הרצוג, כלכלן ראשי ושותף BDO